

KÖZIGAZGATÁSI ISMERETEK III.

Mindennapi életünk kapcsolata
a közigazgatással

Szerző:	dr. Szemethy Tamás
Témakör:	Munkavállalási ügyek
Az óra témája:	Közpénzügyek 3.
Felhasznált eszközök:	Közigazgatási ismeretek tankönyv: III. jegyzet 3.4, 3.5, 3.6; Közigazgatási ismeretek munkafüzet: II. munkafüzet 8. feladat; Iránytű a pénzügyekhez 55–56. lecke; Társadalomismeret emelt szintű érettségi 2019 május–június B feladatrész 1. feladat: https://dload-oktatas.educatio.hu/erettsegi/feladatok_2019tavasz_emelt/e_tars_19maj_fl.pdf ; Portfolio.hu: https://www.portfolio.hu/gazdasag/20200309/hat-eve-nem-volt-ekkor-deficit-az-allamhaztartasban-mint-most-februarban-418593 ;
Kapcsolódás más tantárgyhoz:	van: Gazdasági ismeretek 9–10. évfolyam.

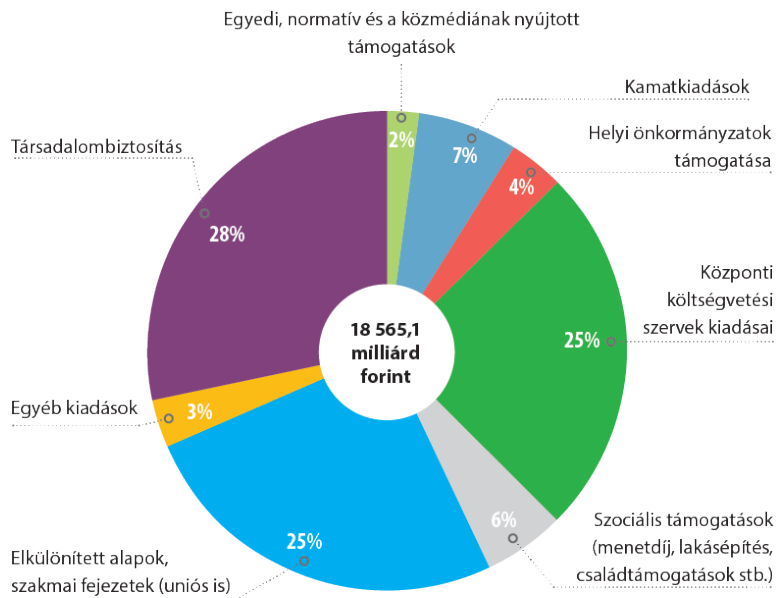
Óravázlat

Idő (perc)	Feladat	Módszer	Eszköz
8'	Forráselemzés – a központi költségvetés kiadásai	Egyéni tanulói munka, majd frontális beszélgetés tanári irányítással	18. dia; Iránytű a pénzügyekhez 151. o.;
13'	Új ismeret átadása – a központi költségvetés kiadásainak csoportosítása funkció szerint	Tanári magyarázat	19. dia;
20'	Feladatmegoldás – kiadások hierarchiája? – tankönyvi kérdések alapján	Tanulói pármunka, majd frontális beszélgetés tanári irányítással	20. dia; Jegyzet III. 52. o.;
25'	Forráselemzés – a költségvetés egyenlege – a 2016, 2017-es költségvetés főbb számainak összevetése és elemzése	Egyéni tanulói munka, majd frontális beszélgetés tanári irányítással	21. dia; Társadalomismeret emelt szintű érettségi 2019 május-június B feladatrész 1. feladat: https://dload-oktatas.educatio.hu/erttsegi/feladatok_2019tavasz/emelt/e_tars_19maj_fl.pdf ;
28'	Forráselemzés – az államháztartás egyenlege februári hónapokban	Egyéni tanulói munka, majd frontális beszélgetés tanári irányítással	22. dia; Portfolio.hu: https://www.portfolio.hu/gazdasag/20200309/hat-eve-nem-volt-ekkora-deficit-az-allamhaztartasban-mint-most-februarban-418593 ;
33'	Új ismeret átadása – az államadósság kezelése – Államadósság Kezelő Központ Zrt.	Tanári magyarázat + kérdeve kifejtő módszer	23. dia; Jegyzet III. 54. o.;
34'	Új ismeret átadása, rögzítés – államadósság-korlát (2012 óta)	Tanári közlés	24. dia;
38'	Feladatmegoldás – az államadósság problémájának körüljárása	Frontális beszélgetés	25. dia; Jegyzet III. 44. o.;
43'	Új ismeret átadása – közhatalon	Tanári magyarázat	26–27. dia; Jegyzet III. 57. o.;
45'	Házi feladat kijelölése – Családi költségvetés	Tanári közlés	28. dia; Munkafüzet II. 8. feladat 49. o.;

Az órávázatban szereplő diasor

A központi költségvetés kiadásainak megoszlása 2015-ben

Forrás: kormány.hu (2016)

18

Államháztartási kiadások

19

Az állami kiadásokat annak funkciói szerint tekintettük át, azonban kérdéses, hogy milyen prioritási sorrendet érdemes felállítani, azaz a négy funkció közül melyikhez tartozó költségigényeket kell teljes körűen, minden esetben teljesíteni. Melyik az az állami funkció, amely háttérbe szorítható, azaz csak kivételes esetben és kevés forrást kaphat?

- ❖ *Szerinted ha az állami bevételeket 100 egységnek tekintjük, akkor az egyes funkciók között ezt hogyan kellene megosztani? Válaszodat indokold is meg!*
- ❖ *Véleményed szerint az állam gazdasági funkciói elsődleges helyen szerepelnek-e, azaz ezen funkcióhoz kapcsolódó kiadásokat minden esetben teljesíteni kell? Válaszodat indokold is meg!*
- ❖ *Az állam jóléti funkcióhoz kapcsolódó kiadásai vagy a gazdasági funkcióhoz kapcsolódó kiadásokat kell előtérbe helyezni, melyikre kellene többet költenie az államnak? Válaszodat indokold is meg!*

20

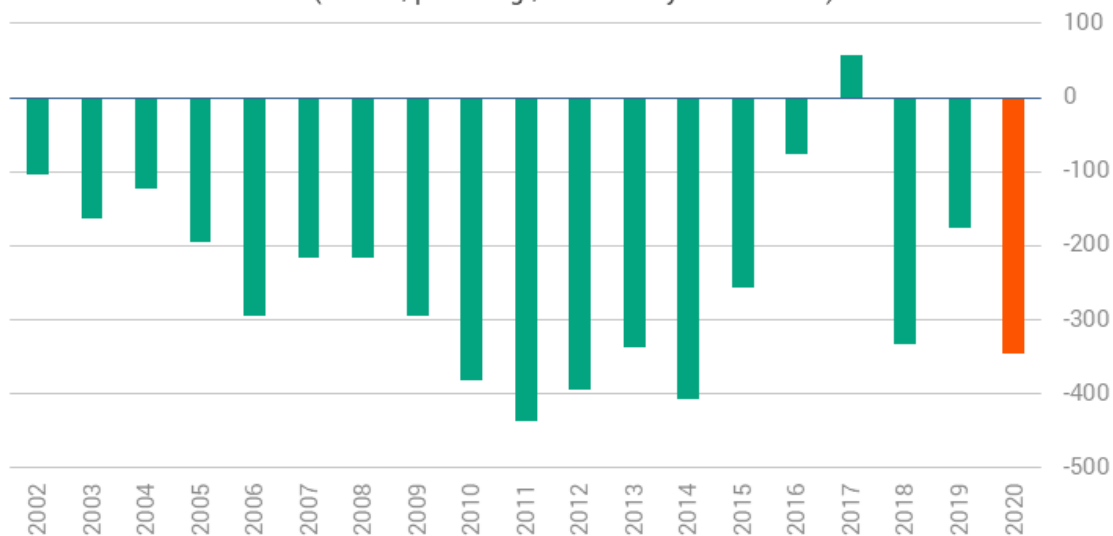
II. Az államháztartás

- közfeladatokat ellátó és finanszírozó gazdálkodási rendszer
- két alrendszere van
 - központi és helyi
- költségvetés
 - egy évre számoljuk
 - költségvetési alapelvek
 - bevételek és kiadások
 - a költségvetés egyenlege
 - deficit vagy szufficit 5. (2019mb1)

21

Eszközök/feladatok

Az államháztartás egyenlege a februári hónapokban
(mrd Ft, pénzforg., önkormányzatok nélkül)

Forrás: PM, Portfolio

<https://www.portfolio.hu/gazdasag/20200309/hat-eve-nem-volt-ekkora-deficit-az-allamhaztartasban-mint-most-februarban-418593>

23

Államadósság Kezelő Központ Zrt.

23

II. Az államháztartás

- közfeladatokat ellátó és finanszírozó gazdálkodási rendszer
- két alrendszerre van
 - központi és helyi
- költségvetés
 - egy évre számoljuk
 - költségvetési alapelvek
 - bevételek és kiadások
 - a költségvetés egyenlege
 - deficit vagy szufficit 5. (2019mb1)
 - államadósság-korlát (2012 óta)

24

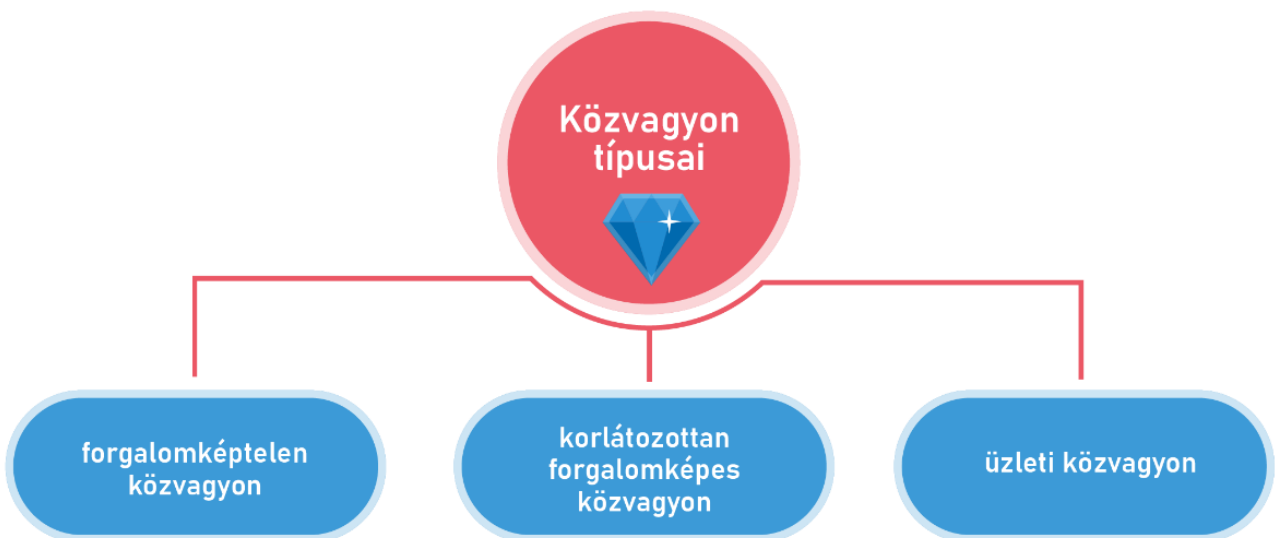
- ❖ Vannak olyan kiemelt állami feladatok, amelyek vonatkozásában nem szabad korlátot szabni, azaz a szükséges pénzügyi forrást minden esetben rendelkezésre kell bocsátani az adott feladat ellátásához? Melyek ezek az állami feladatok?
- ❖ Szerinted az Európai Unió költségvetése tekintetében miért nem tervezhető hiány? Nincsenek olyan közös uniós projektek, amelyekre korlátok nélkül kellene forrást biztosítani (például társadalmi felzárkóztatás, gazdasági fejlesztések támogatása, szociális tevékenységek támogatása)?

25

II. Az államháztartás

- közfeladatokat ellátó és finanszírozó gazdálkodási rendszer
- két alrendszere van
 - központi és helyi
- költségvetés
 - egy évre számoljuk
 - költségvetési alapelvek
 - bevételek és kiadások
 - a költségvetés egyenlege
 - deficit vagy szufficit 5. (2019mb1)
 - államadósság-korlát (2012 óta)
- közvagyon

26

27

Családi költségvetés – ún. 50/30/20 szabály:

- a jövedelmednek 50%-át a szükségletekre,
- legfeljebb 30%-ot a vágyakra,
- 20%-ot megtakarítani vagy az adósságok visszafizetésére.

Hf.: családi költségvetés!